

'חברותא' – בית מדרש לתלמידי האוניברסיטה העברית

דף מקורות לשיעור של הרב מאיר ליכטנשטיין

פרק השוכר את הפועלים – דף מספר 2

בס"ד, כ"ד בניסן תשס"א.

המשך העיון במשנת הפתיחה לפרק השוכר את הפועלים

א. ריש לקיש

עיינו במקורות שניתנו בדף מקורות מס' 1 לפרשנות דברי ריש לקיש. מומלץ לעיין גם בערוך ערך כנס (ערוך השלם, ד' עמ' 258 ובהערה 14) וערך פעל (ערוך השלם, ו' עמ' 388).

ב. מעשה ברבי יוחנן בן מתיה

1. עיינו במעשה במשנה ובהערות הבבלי, פו. למטה "הכל כמנהג המדינה... אשר על שפת הים" (פו:).
2. על החסורי מיחסרא בסוגייה ראו מבוא לנוסח המשנה עמ' 598, 602.
3. מהי עמדתו של רבי מתיא? מה משמעות המחלוקת בין רבי מתיא ובין רשב"ג?
4. מה משמעות היחס בין סעודת שלמה ובין בני אברהם יצחק ויעקב?
 - כיצד הבין זאת התלמוד?
 - ראו את הסברו של לוינס עמ' 98-101.
5. איזו סעודה הציע רבי יוחנן בן מתיא בחוזה שערך? ראו את דיון הבבלי פז. "אלא עד שלא יתחילו" עד המשנה הבאה (מומלץ לעיין במבוא לנוסח המשנה עמ' 354).

ג. סוגיות האגדה

1. למדו בבקיאות את סוגיות האגדה בפתיחת הפרק פג: ואילך.
2. עמדו על מבנה יחידות האגדה ועל הזיקה בין החלקים השונים.
3. האם יש זיקה בין קטעי האגדה ובין העניינים ההלכתיים שנדונו במשנה?
4. מחקרים העוסקים בניתוח סוגיות אלו:
 - עיונו של לוינס (עוסק בתחלת דברי האגדה).
 - ש"י פרידמן, "לאגדה ההיסטורית בתלמוד הבבלי", ספר הזכרון לרבי שאול ליברמן, ירושלים תשנ"ג, עמ' 145-119 (עוסק במבנה, בהשוואה למקבילות בספרות הא"י ובהיסטוריות של דברי אגדה אלו).
 - ד' בויארין, הבשר שברוח, הפרק השביעי (עוסק בניתוח משמעויות מנקודת מבט מגדרית).